

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА – МАТУРАЛЬНІ ПИТАННЯ

Примітка: В Матуральні білети повинні ввійти три питання – одне питання з літератури княжого чи козацького періодів, одне - з літератури 19 століття і одне - з літератури 20-21 століть. Незалежно від кількості матурантів, на столі повинно бути всі 20 білетів (три питання в кожному).

Додатково учень має продекламувати вірш напам'ять на власний вибір.

До іспиту матурант має опрацювати 10 лектур.

1. Значення слова “література”. Значення літератури в житті народу. Література поділяється на дві галузі – народна творчість (фольклор або усна словесність) та письменство. Чим ці галузі подібні, а чим відмінні? Подайте приклади кожної. Хто творить кожну з них?
2. Що таке казка, легенда й байка? Чому казка-легенда-байка – це так званий міст між усною та писемною творчостями? Що таке балада? Що таке епічна поема?
3. Коли і як вперше почала розвиватися писемна література в Україні? Яку роль в цім відіграло християнство? Розкажіть про роль свв. Кирила та Методія в українській літературі.
4. Наша література стала дуже багата через переписування та перекладання книг. Які книги тоді (від часів прийняття християнства) переписували/перекладали в українській Русі? На вашу думку, чи переписування/перекладання книг тоді сприяло чи якимось перешкоджувало розвитку самостійної української літератури?
5. Що знаєте про твір “Слово о Законі й Благодаті” та про його автора?
6. Що знаєте про твір “Поучення Дітям” та про його автора? Яка головна думка твору?
7. Що таке Києво-Печерський Патерик? Подайте деталі.
8. Що таке Паломник ігумена Данила? Подайте деталі.
9. Що таке літописи? Які знаєте українські літописи? Українські літописці? Подайте характеристику/значення українських літописців.
10. Що знаєте про твір “Слово о полку Ігоревім”? Яка його цінність в українській літературі.
11. Після знищення Києва татарами у 1240 р., розвиток української літератури припинився. У 14. ст. поширилися по Європі гуманізм і реформація. Які впливи мали вони на літературу і загально на мислення людства в Європі? В Україні?

12. Розкажіть про українське шкільництво в 16-17. ст. – організація, мета, програма. Назвіть міста, де знаходилися вищі школи.
13. Розкажіть про роль «братств» у відродженні української культури в 16-17. ст. – Де? Хто? Як?
14. Зміна в літературній мові. Значення Пересопницької Євангелії. Подайте деталі.
15. Берестейська Унія (1596 р.). Полемічна література. Подайте деталі.
16. За часів козаччини історичні пісні і думи були популярні в Україні. Розкажіть, що знаєте про їх тематику. Які роди пісень і дум маємо? Подайте деякі характерні риси й приклади деяких з них.
17. Що знаєте про віршовану українську літературу середньої доби? Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
18. Що знаєте про драматичну українську літературу середньої доби? Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
19. Що таке інтермедії? Подайте приклади. Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
20. Що таке українська народна вертепна драма? Подайте приклади. Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
21. Що таке козацькі літописи середньої доби? Тематика? Назвати головні козацькі літописи.
22. “Історія Русів” відіграла велику роль у пробудженні національної свідомости в Україні. Що знаєте про цей твір?
23. Хто такий Григорій Сковорода? Його філософія - самопізнання. Його літературна творчість.
24. Місце Івана Котляревського в історії української літератури? Що знаєте про твори “Енеїда”, “Наталка Полтавка”, “Москаль Чарівник”?
25. Боровиковський, Гребінка, Глібів – байкарі 19. ст. Розкажіть про них та про їхню творчість.
26. Петро Гулак-Артемівський; його роль в історії української літератури. “Пан та Собака”.
27. Григорій Квітка-Основ’яненко; його роль в історії української літератури. “Маруся”, “Салдатський Патрет”.

28. Як можна охарактеризувати стиль -- романтизм у літературі на початку 19. ст. Чому вважаємо, що романтизм – це джерело українського національного побуту? Де? Коли? Як і ким тоді розвивався романтизм в Україні?
29. Один з найвизначніших представників українського романтизму – Амвросій Метлинський (Могила) (1814-1870 р.). Що знаєте про нього і про його творчість?
30. Галичина перед виступом Маркіяна Шашкевича. Заслуга Маркіяна Шашкевича в історії української літератури? Що таке “Руська Трійця”; хто до неї належав; її мета та діяльність? “Русалка Дністровая”, “Веснівка”.
31. Тарас Шевченко. Розкажіть про його життя й творчість. Значення цього національного генія у відродженні/історії української літератури.
 - а. Як можна поділити творчість Тараса Шевченка на жанри? Подайте приклади.
 - б. Постать жінки у творчості Тараса Шевченка: Катерина й Наймичка.
32. Що таке Кирило-Методіївське Братство? Яка була програма цієї таємної організації? Назвіть деяких членів та їх заслуги.
33. Що знаєте про Пантелеймона Куліша і його творчість? “Чорна Рада”.
34. Що знаєте про письменницю Марку Вовчок? Яка її заслуга в історії української літератури? “Маруся”, “Інститутка”.
35. Юрій Федькович – співець Буковини. Розкажіть, що знаєте про нього? “Довбуш”, “Король Гуцул”, “Дизертир”. Що є спільного між ним, Тарасом Шевченком та Маркіяном Шашкевичем?
36. Що таке Валуєвський (1863р.) та Емський (1876) укази? Хто? Де?, Що? Чому?
37. Чим збагатили українську літературу...
 - а. Іван Нечуй Левицький. “Микола Джеря”, “Кайдашева Сім’я”.
 - б. Панас Мирний. “Хіба ревуть воли як ясла повні?”
 - в. Борис Грінченко.
38. Іван Франко. Розкажіть про його життя і творчість; його значення в історії української літератури. Вплив Івана Франка на національну свідомість українців та їх любов до батьківщини.
39. Леся Українка. Розкажіть про її життя, значення її творчості в історії української літератури. Три чинники, які вплинули на її творчість.
40. Ольга Кобилянська - життя і творчість. “У неділю рано зілля копала”, “Царівна”, “Земля”.
41. Еволюційна роль жінки в творчості Марка Вовчка, Лесі Українки, Ольги

- Кобилянської. П'ять визначних жінок в українській літературі. Подайте деталі.
42. Михайло Коцюбинський – життя і творчість. “Фата Моргана”, “Тіні Забутих Предків”.
 43. Василь Стефаник – життя і творчість. “Земля”, “Сини”, “Камінний Хрест”.
 44. Що знаєте про реалізм, футуризм, модернізм, неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, символізм, пантеїзм, неокласицизм в українській літературі? Що це був соцреалізм?
 45. Трагедія Голодомору в літературі - автори, твори, зміст та їх значення.
 46. Що таке Молода Муза? Представники, мета? Богдан Лепкий – життя й творчість, стиль. Твори “Мазепа”, “Під тихий вечір”.
 47. “Нова Хата” – поети Центральної України.
 - а. Микола Вороний – життя й творчість. “Жрець Краси”.
 - б. О.Олесь (Олександр Кандиба) – життя і творчість. “В сяйві мрії”.
 - в. Григорій Чупринка. “Знад хмар і долин”.
 48. Стрілецька муза. Постаті – Роман Купчинський й Олесь Бабій. Тематика, стиль.
 49. Розстріляне Відродження – спонтанний зріст української літератури після відновлення Української Держави. Представники, мета. Поети неокласики.
 50. Микола Хвильовий – життя і творчість. “Вальдшнепи”, “Я”.
 51. Володимир Сосюра – життя і творчість. “Любіть Україну”.
 52. Шестидесятники. Хто? Де? Як? Коли? Що? Твори; стилі?
 - а. Ліна Костенко – життя і творчість. “Доля”, “Маруся Чурай”.
 - б. Василь Симоненко – життя і творчість. “Берег Чекань”, “Лебеді Материнства”.
 53. Олесь Гончар – життя і творчість. “Собор”, “Спогад про океан”.
 54. Микола Руденко – життя і творчість. “Хрест”.
 55. Лесь Курбас – життя й творчість. Світове значення, іноватор театру “Березіль”. Твори Миколи Куліша на сцені театру “Березіль”.
 56. Драматурги – Михайло Старицький, Марко Кроповницький і Карпенко Карий.
 57. Назвіть деяких еміграційних письменників. Розкажіть про їхню творчість.
 58. Загальні характерні риси української літератури. Теми, стилі, впливи, значення.

59. Письменники сучасної української літератури. Розкажіть про їхню творчість.

60. Вибрана лектура. Автор, зміст, аналіза. Описати улюблений свій твір.